

26.9.2017
klo 8:52

Uusimaa • Nyland 2019

Uudenmaan maakunnan perustaminen 2017, 2018, 2019, 2020 ...

Markus Sovala, muutosjohtaja
markus.sovala@uudenmaanliitto.fi

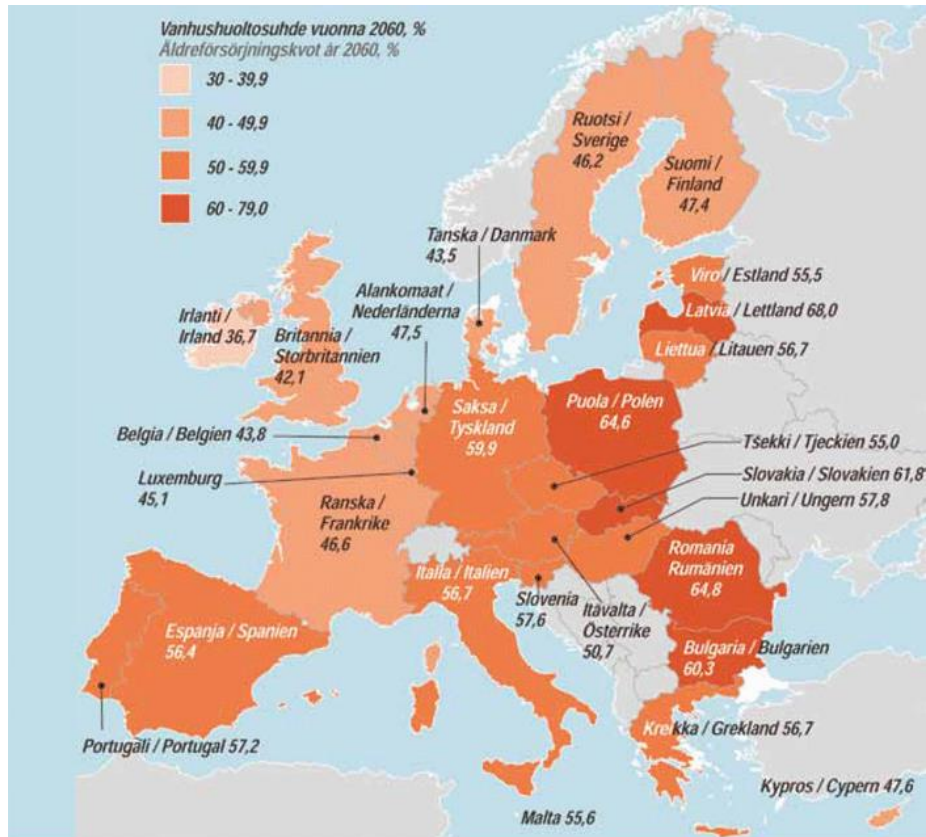
040-6646091

Uudenmaan maakunta #Uusimaa2019

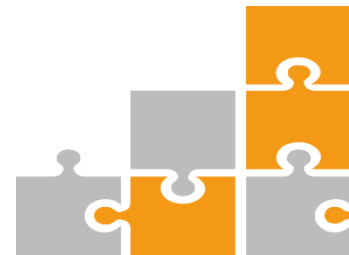

Tarve muutokselle: ikääntyminen

KUVIO 3B EU:n jäsenvaltioiden vanhushuoltosuhte vuonna 2060. –Lähde: Eurostat

FIGUR 3B Försörjingsbördan i EU:s medlemsländer år 2060. –Källa: Eurostat

Mahdollisuus muutokseen: teknologia

"mobile health"
"big data in health"
telemedicine
"wearable computers" "health tech"
"TECHNOLOGY & older people"
eHealth
"mobile healthcare" "home monitoring"
telehealth
"activity tracking" "rehabilitation technology"
"health informatics" **telenursing**
gerontechnology
"embedded internet devices" "embedded computer systems"
mHealth
"wearable technology"

Uuden soten perusta

1. Maakunta on vahva järjestäjä

- järjestäjä ja tuottaja on erotettu toisistaan; tuotannossa ei ole poliittista ohjausta
- tuottajien toiminta on läpinäkyvää ja vertailtavaa

2. Palvelut integroidaan asukkaiden tarpeen mukaan

- sujuva hoito- ja palveluketju

3. Valinnanvapaus ja itsemääräämisoikeus

- hyödynnetään kilpailua

4. Kustannusten kasvun jarruttaminen 3 mrd eurolla vuoden 2029 loppuun mennessä

- oikea hoito oikeaan aikaan
- vaikuttavimmat palvelut ja hoidot käyttöön

5. Digitalisointi

- arki on digitalisoitu
- johdetaan tiedolla
- tietojärjestelmät sopivat yhteen

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen: integraatio, skaalaedut ja parempi johtaminen

- Perustason palveluiden ja ennaltaehkäisyn vahvistaminen
- Sujuvampi hoidon tarpeen arviointi, vastuutyöntekijä paljon palveluita käyttäville (sos-ter)
- Suuremmat yksiköt, parempi osaaminen (esh)
- Kapitaatiomalli luo kannusteen tehdä palveluista vaikuttavia
- ”Asiakas omistaa oman asiansa” & ”tuotannossa itseohjautuvat tiimit – sisäinen yrittäjäyys”

Kustannustenhallinta

- **Maakunnalle on luotava hyvä taloudellinen ja toiminnallinen governance (hallinta)**
 - paradoksi: kun ei ole verotusoikeutta, maakunnan talous on ”valtiontalouden jatke” – budjettia ei voi ylittää
 - maakuntien rahoituslaissa on kustannusjarru: 2,8 mrd. €
- **Oikea-aikainen hoito, hoidon porrastus, digitaaliset ratkaisut, palveluintegraatio**
 - säästöpotentiaali 3 mrd. €?
- **Digitalisaatio korvaa nykykäytäntöjä**
- **Erikoissairaanhoidon siirtyminen väestövastuuseen**
- **Mittareiden kehittäminen ja tiedolla johtaminen**

Uudenmaan maakunta - itsehallinnollinen alue

TA 2020 ~ 6 mrd €

Henkilöstö ~ 60 000
työntekijää

Uudenmaan (pl. pks) pth ja sh 1 063 M€	PKS-kaupunkien perusterveydenhuolto ja sosiaalihoito 2 579 M€
Uudenmaan (pl. pks) esh 558 M€	PKS-kaupunkien erikoissairaanhoido 1 132 M€

Sotkanet, 14.12.2016 indikaattori 3220 pl. lasten päivähoiton
käyttökustannukset (ind. 1303).
Käyttökustannuksiin lasketaan mukaan toimintamenot yhteensä(2900),
poistot ja arvonalentumiset (2940) sekä vyörytysmenot (2960).

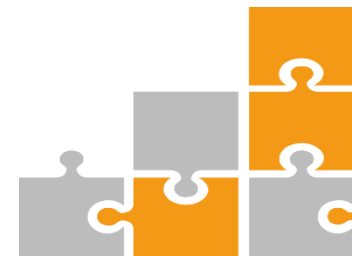
Muu Uusimaa - julkinen 14 115	PKS – julkinen 40 518
Järjestöt 1 914	PKS – järjestöt 10 212
Yritykset 4 826	PKS – yritykset 14 776

Terveys- ja sosiaalipalvelut yhteensä pl. lasten päivähoito
(20 993) ja työvoimanvuokraus (1 416)
Lähde: Tilastoraportti 26/2015, 10.12.2015, Tilastokeskus

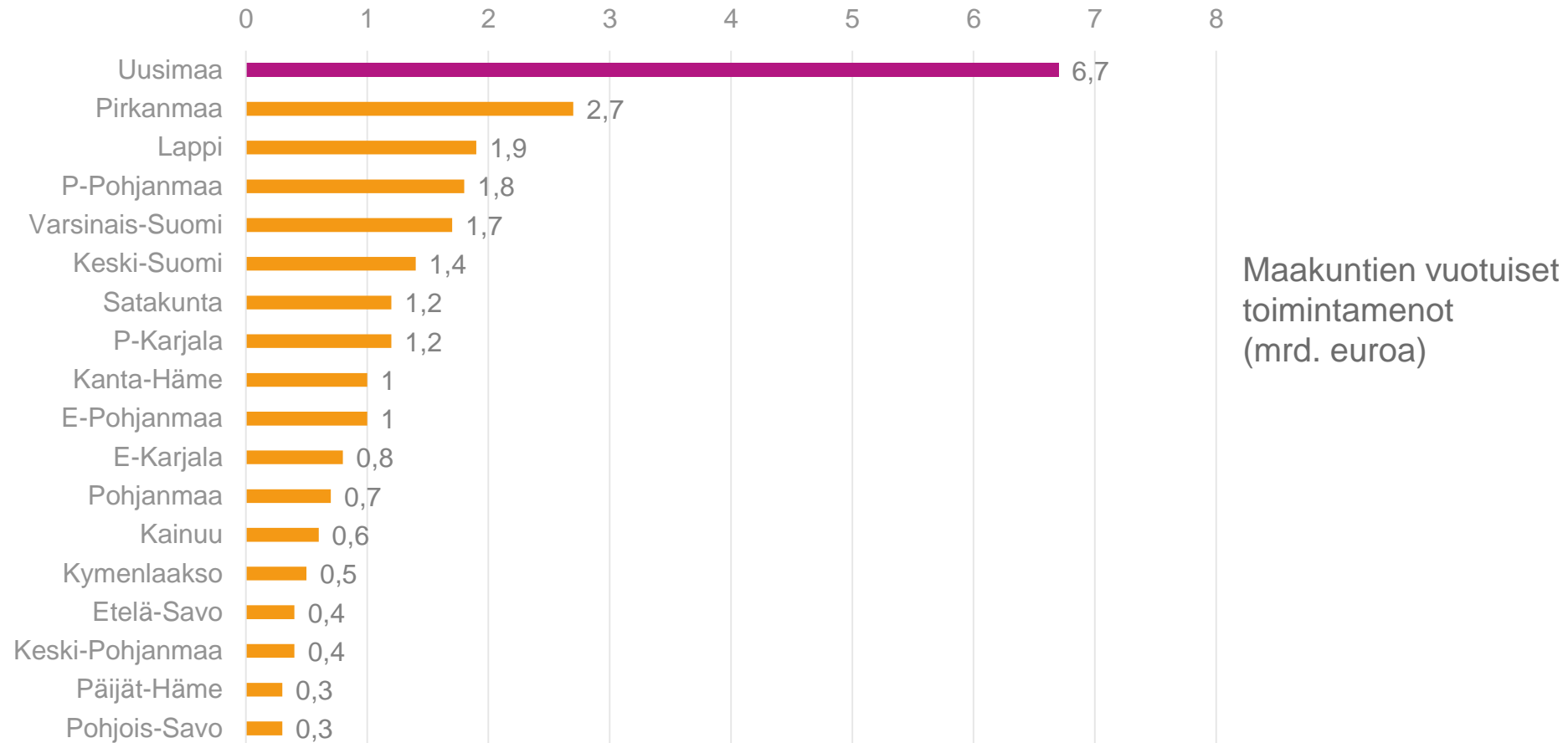
Uudellamaalla muita maakuntia paremmat mahdollisuudet onnistua:

- Uudenmaan väestöpohja riittää maakuntamuotoiselle palvelutuotannolle sekä järjestäjän ja tuottajan erottamiseen.
- Laaja yksityinen tarjontapotentiaali mahdollisuus – kunhan maakunta pysyy kuskinpukilla eikä joudu rattaille.
- Nyt on ainutkertainen mahdollisuus hakea alueellisesti yhtenäisiä palveluketjuja ja toimintamalleja.

”Kun itselle tehdään, hyvää tulee.”

Jatkossa valtio rahoittaa maakuntien menot

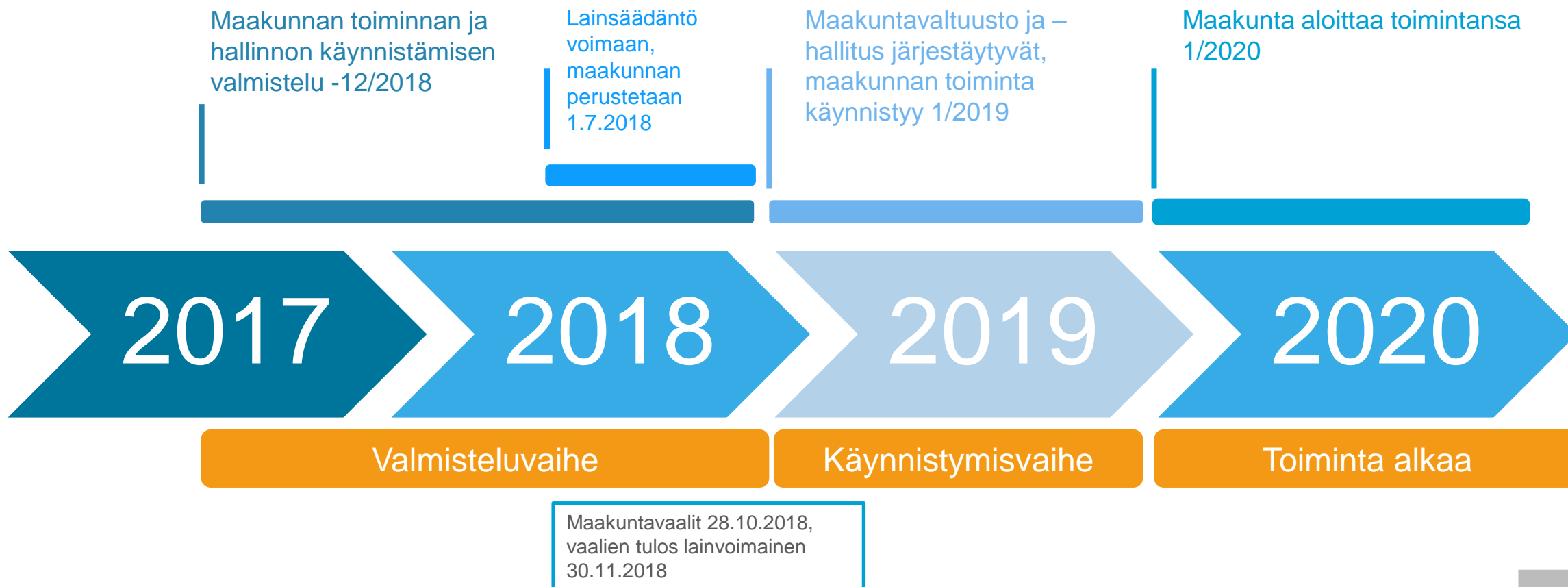
Kustannukset ja vastuut poistuvat kunnilta

#UUSIMAA2019 - KÄYTÄNNÖN TEKEMINEN

Sote- ja maakuntaudistuksen eteneminen

Aikataulu - uudistettu *grand plan* lopusta alkuun

- **2020-2027: Vision toteuttaminen**
 - Toiminnan kehittäminen mm. alueellista työnjakoa ja yhteistyötä kehittämällä, asiakkaiden tarpeet aiempaa paremmin huomioiden.
 - Resurssien pysyvä uudelleen suuntaaminen toiminnallisten tavoitteiden suuntaisesti.
 - Valinnanvapaus osana palveluiden uudistamista.
- **2019: Maakuntavaltuusto ja –hallitus aloittaa toimintansa**
 - Keväällä vahvistetaan organisaatio, ohjesäännöt ja nimetään johto sekä tehdään päätökset sote-palveluiden ja valinnanvapauden järjestämisestä.
 - Syksyllä hyväksytään maakuntastrategia ja vuoden 2020 talousarvio.
- **28.10.2018: Maakuntavaalit**
- **7-12/2018: Väliaikaishallinto (lait voimaan 6/2018?)**
 - Varmistetaan edellytykset maakunnan toiminnan käynnistymiselle: valmistellaan henkilöstö-, tila ja sopimussiirrot ja uusi maakunnallinen toimintamalli. Luonnokset maakuntavaltuuston päätöksiksi. Perustetaan Uudenmaan ”keskushallinto”, ml. ”maakuntavarainhallinto” ja liikelaitokset (sote- ja pela-).
- **9/2017-6/2018: Uudistuksen valmistelu maakuntahallituksen johdolla**
 - Hankejohtajat aloittavat alkusyksystä; ensimmäinen tehtävä on hankesuunnitelman uudelleenaikatauluttaminen ja tarkentaminen sekä resurssisuunnittelun täsmentäminen.
 - Maakuntahallitus: Käynnistetään strategiaprosessi, jossa haetaan yhteiset tavoitteet, visio ja strategia uudistukselle.
 - Suunnitteluseminaari 2-3.11.2017, tuloksien esittely Maakuntaparlamentissa 23-24.11.2017.
 - Valmistellaan väliaikaishallinnon ja maakuntavaltuuston päätettäväksi tulevia asioita:
 - Suunnitellaan Uudenmaan ”keskushallinto” (ml. ”maakuntavarainhallinto”), liikelaitokset sekä henkilöstö- ja sopimussiirrot.
 - Luonnokset keskeisistä maakuntahallituksen/valtuuston päätettäväksi tulevista asioista (ns. mapit).
 - Viestintä maakunnan tulevalle henkilöstölle.
 - Myötävaikutetaan realistisen valinnanvapausmallin ja -aikataulun syntymiseen sekä siten ylipäätään uudistuksen toteutumiseen.
 - Vaikutetaan maakuntien rahoitusjärjestelmän suunnitteluun Uudenmaan lähtökohdista.

Uudistettu aikataulu, *Grand plan*, alusta loppuun

2020 - 2027

Uudenmaan maakunnan vision toteuttaminen

- Kehitetään toimintaa mm. alueelliseen työnjakoon ja yhteistyöhön nojautuen, asiakkaiden tarpeet aiempaa paremmin huomioiden.
- Suunnataan resurssit pysyvästi uudelleen toiminnallisten tavoitteiden suuntaisesti.
- Valinnanvapaus osana palveluiden uudistamista

01/2019 - 12/2019

Uudenmaan maakuntavaltuusto ja –hallitus aloittavat toimintansa

- Vahvistetaan organisaatio ja säännöt, nimetään johto sekä tehdään päätökset sote-palveluiden ja valinnanvapauden järjestämisestä.
- Hyväksytään maakuntastrategia ja vuoden 2020 talousarvio.

07/2018 - 12/2018

Uudenmaan maakunta perustetaan

- Varmistetaan edellytykset maakunnan toiminnan käynnistymiselle: valmistellaan henkilöstö-, tila ja sopimussiirrot ja uusi maakunnallinen toimintamalli. Luonnokset maakuntavaltuuston päätöksiksi.
- Perustetaan Uudenmaan ”keskushallinto”, ml. ”maakuntavarainhallinto” ja liikelaitokset (sote- ja pela-).

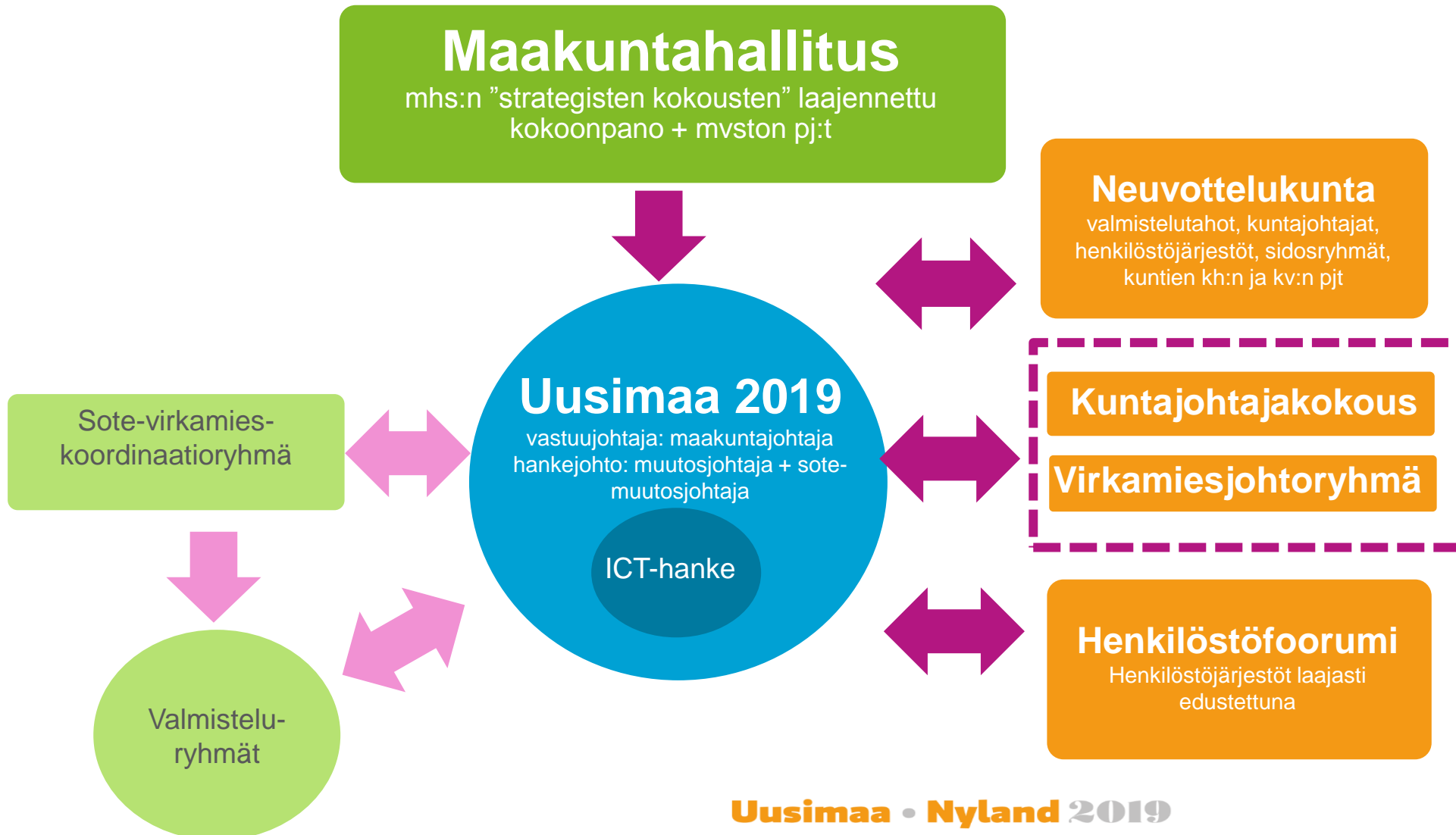
08/2017 - 06/2018

Uudistuksen valmistelu Uudenmaan liiton maakuntahallituksen johdolla

- Haetaan yhteiset tavoitteet, visio ja strategia uudistukselle.
- Valmistellaan väliaikaishallinnon ja maakuntavaltuuston päätettäväksi tulevia asioita
- Myötävaikutetaan realistisiin valtakunnallisiin ratkaisuihin Uudenmaan lähtökohdista

Uusimaa 2019 -hankkeen ohjausorganisaatio 2017-2018 ja sisäiset sidosryhmät

Uudistuksen tarkistuspisteet 9/2017 - 6/2018

- **Syys-lokakuu 2017: Rekrytoidun henkilöstön ja uuden maakuntahallituksen perehdyttäminen**
- **2-3.11.2017: Maakuntahallituksen, valtuuston ja tarkastuslautakunnan suunnitteluseminaari**
 - Strategiaprosessin käynnistäminen: yhteiset tavoitteet, visio ja strategia uudistukselle sekä brändi; lähtöpisteinä Uusimaa 2.0 – ohjelma, Apotti- ja muu ICT-strategiatyöt sekä TKIO-kehittäminen.
 - Aineistot käytettävissä lokakuun lopussa, raportoidaan maakuntaparlamentissa 23-24.11.2017
- **Joulukuu 2017: Projektisuunnitelman ja hankeorganisaation täsmentäminen vastaamaan strategiaa**
- **Maaliskuu 2018: Väliaikaiselle hallinnolle luovutettavan aineiston välikatselmointi (maakuntahallitus ja neuvottelukunta)**
 - Suunnitelmien keskeisten lähtökohtien vahvistaminen.
 - Neuvottelut valtion kanssa alkavat helmikuussa luonnosten pohjalta.
- **Toukokuu 2018: Hankkeen tuotosten katselmointi (sidosryhmät)**
 - Henkilöstö, potilas/asiakasjärjestöt, tutkijat, yrittäjät, kunnat jne.
- **Kesäkuu 2018: Väliaikaiselle hallinnolle luovutettavan aineiston hyväksyntä (maakuntahallitus ja neuvottelukunta)**
 - Luonnos työsuunnitelmaksi- ja aikatauluksi
 - Luonnokset väliaikaisen hallinnon tärkeimmiksi päätöksiksi

Maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelu: maakuntahallituskäsittelyjen yleisaikataulu 2017-2018

Maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen vaihteita peilataan Deloitte projektimalliin

2017-2018

2019

2020

Strategia

Suunnittelu
(Design)

Rakennus
(Build)

Toiminta alkaa

Aasukkaat

Kanavat

Prosessit

Hallinto ja ohjaus

Organisaatio

Ihmiset

Teknologia ja tieto

Toimipaikat

- Haetaan valmistelulle tavoitetila/visio, -tavoitteet ja strategia
- Määritellään valmistelua ohjaavat periaatteet (maakuntahallituksen suunnitteluohjeet)
- Luodaan tiekartta valmistelun seuraaville vaiheille
- Määritellään valmistelussa tarvittavat kyvykkyydet

- Varmistetaan sidosryhmien sitoutuminen ja osallistuminen
- Luodaan yksityiskohtainen kuvaus maakunnan toimintamallista toiminnan alkaessa sekä suunnitelma rakennusvaiheelle
- Suunnitellaan maakunnan toiminta ja valmistellaan päätökset maakuntahallitukselle ja –valtuustolle
- Luodaan järjestäjän työkalut

- Käynnistetään hallinto ja johtamisjärjestelmä
- Rakennetaan organisaatio
- Arvioidaan valmius toiminnan aloittamiselle
- Vahvistetaan kanavat, palvelut, prosessit ja toimipaikat toiminnan alkaessa
- Tehdään tarvittavat teknologia- ja tietojärjestelmä uudistukset

- Siirretään resurssit ja käynnistetään toiminta
- Puretaan vanhat johtamisjärjestelmät, rakenteet, prosessit ja järjestelmät
- Ryhdytään vaiheittain toteuttamaan maakunnan tavoitetilaa 2023

Master Plan: väliaikaiselle hallinnolle 6/2018

luovutettavat keskeiset luonnokset (ns. mapit)

1. Muutoksen tavoitetilä/visio, muutostavoitteet ja strategia luonnos (käsittelyssä 11/2017) (sisältää HR-linjauksen)
2. Maakunnan konserni- ja ohjausrakenteet (ml. lautakunnat ja muu poliittinen ohjaus)
3. Järjestämissuunnitelma (palvelulupaus ja –strategia, tuotantostrategia)
4. Liikelaitoksien perustamissuunnitelmat
 - a) SOTE
 - b) PeLa
5. Yhtiöittämisstrategia
6. Budjetti2020 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2020-2023
7. ICT – ylätason suunnitelma (kokonaisarkkitehtuuri, tiekartta järjestelmien yhtenäistämistä, ict-toimintojen talous ja organisointi)
8. Viestintä- ja osallisuussuunnitelma (ml. Diverse Issues)
9. Back-office –suunnitelma (pl. ICT)
10. Siirtosuunnitelma (ainakin HR, tilat, sopimukset ja vastuunsiirtosopimukset)

Luonnoksia (ns. mapit) maakunnan päätettäväksi tulevista asiakirjoista ei hyväksytetä maakuntahallituksella, mutta **kuhunkin asiakirjaan merkitään (esim. boldattuna) pääesitys** ja tarvittaessa vaihtoehtoinen suunnitelmissa (esim. kursivilla). **Keskeisimmät esitykset viedään maakuntahallituksen linjattavaksi 6/2018 erillisellä asiakirjalla** (kts. seuraava sivu).

Master Plan: talvella 2017/2018 käsiteltävät tuotettavat materiaalit

- PP0: **Lähtökohdat strategiaprosessille** (PowerPoint 11/2017, lähtökohtana Uusimaa 2.0, strategiatyö ICT- ja Apotti-hankkeissa, TKIO, ajatukset liittyen brändiin, ulkopoliittikka)
- PP1: Poliittisten käsittelyjen pohjaksi: **suunnittelun keskeiset lähtökohdat, olettamet ja ohjeet suunnittelulle** (3/2018)
- PP2: Em. tiivistettynä ja täydennettynä keskeisillä linjauksilla (5/2018); hyväksyntä 6/2018. **Tämä asiakirja sisältää kaiken mihin poliittinen johto sitoutuu.**
 - Mapit (luonnokset maakunnan päätettäväksi tulevista asiakirjoista); kussakin boldattuna vaihtoehtoisissa suunnitelmissa pääsuunnitelma, kursivilla asiat joihin tarvitaan linjaus 6/2018). **Nämä on vain tiedoksi, PP2:n taustamateriaalia.**

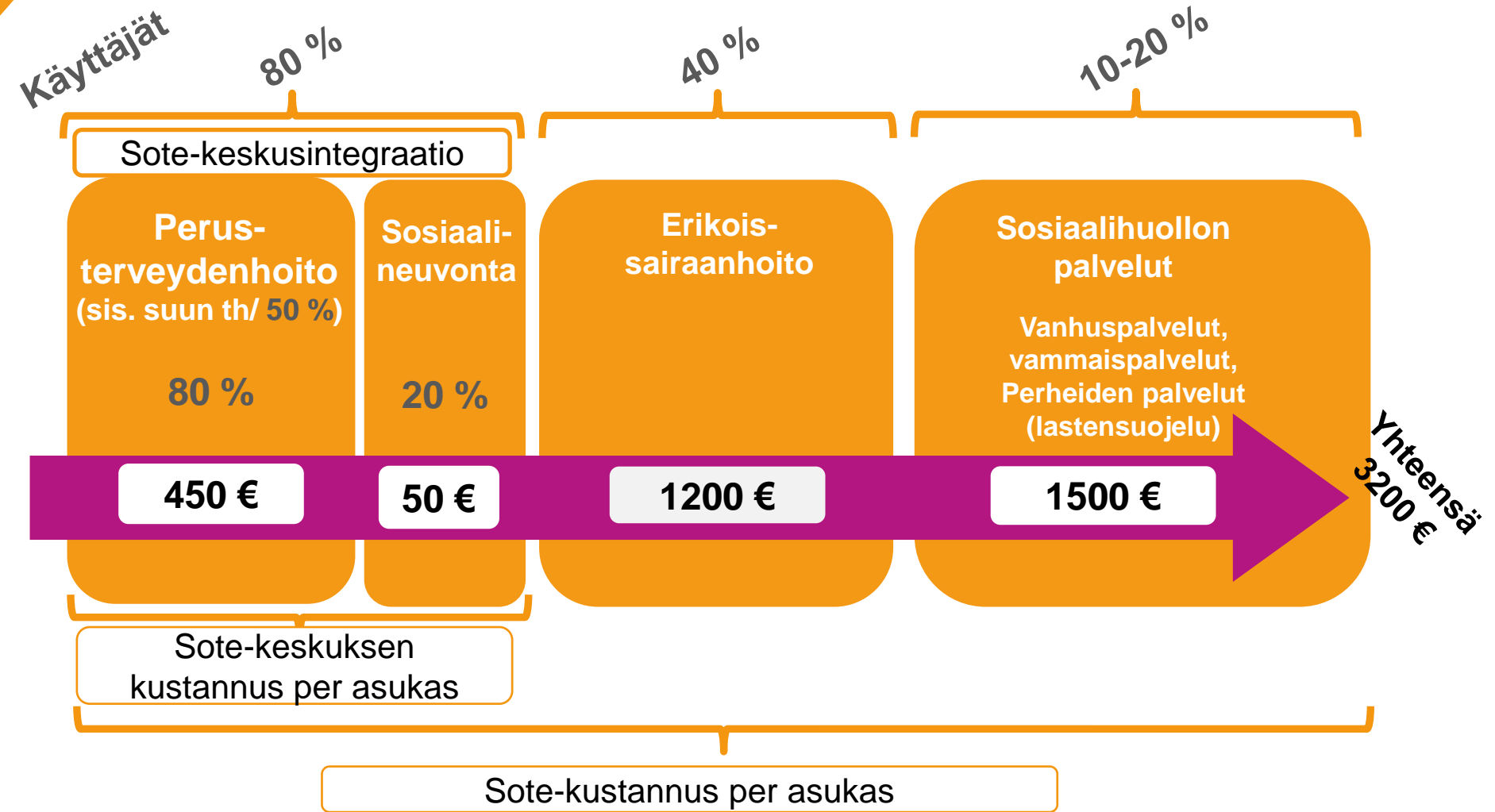

**#UUSIMAA2019 HANKKEEN SUURIN RISKI:
VALINNANVAPPAUSLAINSÄÄDÄNTÖ ON AUKI**

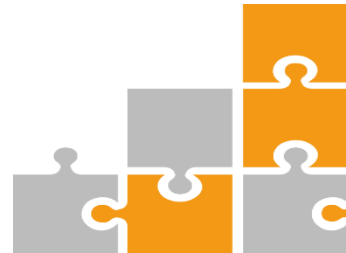

Yksinkertaistettu

Sote-kustannusten jakautuminen ja käyttäjät

Lisäksi mm. työterveyshuolto 425€ per työntekijä, yksityinen terveydenhuolto (asiakkaan maksama) 120 € per asukas (ei sis kunt.)

Maakuntakonserni sote-tehtävissä valinnanvapauden käynnistyttyä - maailma ennen PeV:n lausuntoa

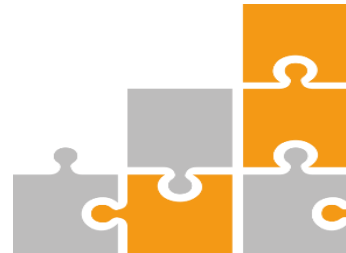
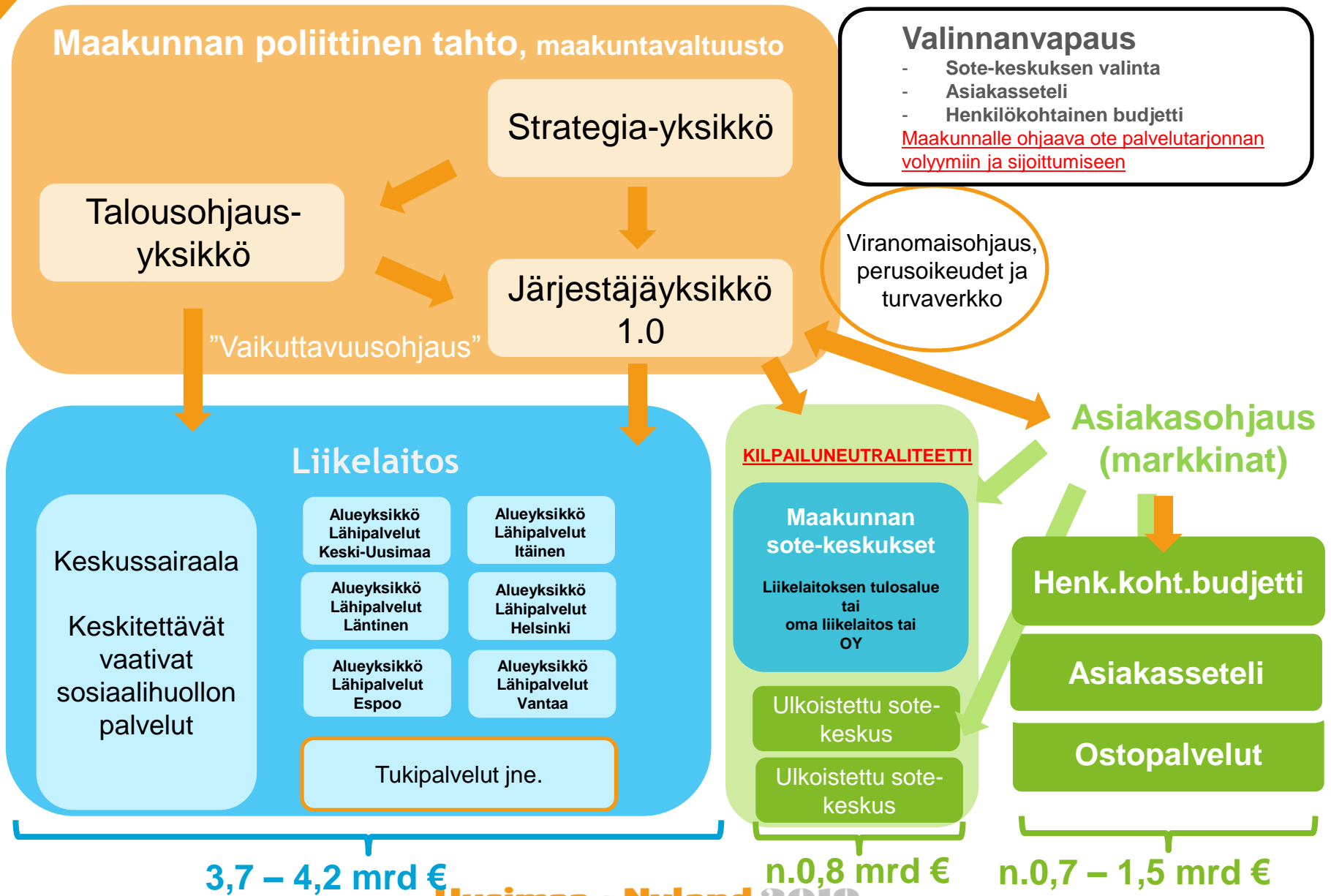
Perustuslakivaliokunnassa kaatunut malli

Seurauksena olisi ollut:

- maakunnan talousvaikeudet
- sote-yhtiöiden konkurssit
- lähetetsunami erikoissairaanhoidon
- laajat ja välittömät YT-neuvottelut

Maakunta sote-tehtävissä - ja valinnanvapaus

Valinnanvapaus sote-uudistuksessa

**Lopulta kaiken ratkaisee maakunnan
työntekijöiden asenne - henkilöstö ei ole
kustannus vaan strateginen mahdollisuus**

Henkilöstösiirrot, kun maakunnan toiminta käynnistyy 2020

- Vanhoina työntekijöinä maakuntaan. Siirtyminen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti ns. vanhoina työntekijöinä:
 - Siirtymähetkellä voimassa olevat oikeudet ja velvollisuudet säilyvät.
 - Tämä koskee myös eläke-etuja.
- Koskee kuntien, kuntayhtymien ja valtion henkilöstöä
- Henkilöstö siirtyy sen tahon palvelukseen, jolla on maakunnassa tuottamisvastuu niistä tehtävistä, joissa työntekijä on ollut ennen siirtymistään
- Kuntien yhteisten **tukipalvelujen** osalta työntekijä siirtyy maakuntakonsernin tai maakunnan määräysvallassa olevan yhteisön palvelukseen, jos henkilön nykytehtävistä vähintään puolet kohdistuu maakunnalle siirtyviin tehtäviin

Lähde: Kuntatyönantajat

Uusi maakunta

